

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ЧЕРЕМШАНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
СОВЕТ ТУЙМЕТКИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ**

ул.Школьная ,дом 4, с.Туйметкино, 423108

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШЭН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТУЙМЭТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

Мәктәп урамы, 4 нче йорт, Туймәт авылы, 423108

тел./факс email: 8-(84396) 3-72-90. Tuy.Cmn.2@tatar.ru

№ 116

06 май 2019 ел

КАРАР

**Туймәт авыл жирлеге Советы
Чирмешэн муниципаль районы
Татарстан Республикасы**

**Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл
жирлеге жирле үзидарә органнарының законнарга һәм муниципаль
норматив хокукий актларга үзгәрешләр кертү мониторингы үткәру
турындагы нигезләмәне раслау хакында**

Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) законнар һәм муниципаль норматив хокукий актларның үзгәрешләренә мониторинг үздүрү буенча эшен камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Уставы белән танышырга, Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Советы карары:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнарга һәм муниципаль норматив хокукий актларга үзгәрешләр кертү турында" 2008 ел, 24 декабрь, 988 нче карарын раслау;

2. Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарына:

үзенең норма чыгару эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

күрсәтелгән нигезләмәне үтәү өчен җаваплы затларны билгеләү;

җаваплы затлар билгеләгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфа инструкцияләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл

жирлегенең рәсми сайтында Интернет-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.

5. Элеге каарның үтәлешен контрольдә тотам.

6. Элеге каарар рәсми басылып чыккан көненнән ун көн узгач үз көченә керә.

Башлық.

Түймәт авыл жирлеге Советы рәисе.

А.Б,Кәримов

Расланган
Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль
районы Туймәт авыл жирлеге
Советы каары белән
2009 елның 6 маендан №116

Нигезләмә

Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге үзидарә органнарының законнарга һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр көртү мониторингы үткәру турында

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге үзидарә органнарының законнар һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр мониторингы (алга таба-мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә, мәгълүматны җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү, муниципаль актларны үзгәртү яки үз көчен югалткан дип тану өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күз алдында тота.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Советы Аппаратының юридик хезмәте (юридик бүлеге) һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Мониторинг үткәру өчен жирле үзидарә органнарында жаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнең максаты булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итүгә, үзгәртүгә һәм үз көчен югалткан дип тану ихтыяҗын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, житешсезлекләрне бетерү, хокукий җайга салуда кабатлау;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциоген факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренең (нормаларның) практикасында кулланылмавын (актуальлеген югалткан) ачыклау;

хокук куллану нәтижәлелеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

нормалар ижат итү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә ала жыю, гомумиләштерү, анализ һәм үзгәрешләр бәяләү:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актлары, федераль дәрәҗәдәге бүтән законлы норматив хокукий актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары;

Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районнының муниципаль норматив хокукий актлары;

Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Уставына, муниципаль актларга үзгәрешләр керту турында

7. Мониторинг үткәрунең нигезләре булып тора:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр керту;

хокукий жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау; прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларның житешсезлекләре яки камилләштерү зарурлыгы турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданнарының, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, индивидуаль эшкуарларның, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларның муниципаль актларның камил булмавы турында мәрәҗәгатьләре, шул исәптән:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән Хокукий экспертиза бәяләмәләре;

аны үткәрүгә вәкаләтле затлар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, ачыктан-ачык тыңлауларның, иҗтимагый фикер альшуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторингны үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәkle мәгълүматны соратып алырга, Татарстан Республикасының, Россия Федерациясе субъектларының башка муниципаль берәмлекләре тәжрибәсен өйрәнергә, башка эш формалары кулланырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ ярдәмендә башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәләрдәге норматив хокукий актларга дәгъва белдерү түрындағы эшләр буенча Суд актларын (суд практикасын);

прокурор реакциясе актлары.

10. Жирле үзидарә органнарының мониторингын гамәлгә ашыру, норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг нәтижәләре буенча башкарылган нормалар иҗат итү эше нәтижәләрен теркәү максатларында жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрын оештыру һәм алыш бару тәртибе түрында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә алыш барыла торган муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен мәгълүмати системаларның автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле қурсәтелгән мөмкинлек булганда).:

мәгълүмати системаларда закон һәм башка норматив-хокукий актларга контролъгә куелган үзгәрешләр түрында мәгълүмат керү;

мәгълүмати системаларда хокукий жайга салынуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар ленталары мәгълүматлар керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Төбәк законнары аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы мәгълүматы муниципаль актларның законнарына туры килмәве түрында мәгълүмат.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмати системаларның сервислары кулланыла ала.

12. Мониторингны гамәлгә ашырганда, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында курсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль хокукий актларны кабул итүне (бастыруны) тәэмин итү, үзгәрту яки үз көчен югалткан дип тану өчен түбәндәгә критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы түрында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукий актларның булуы;

муниципаль актны чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциоген факторлар булу;

ижтимагый мәнәсәбәтләрне хокукий жайга салу түрында тұлышык;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

муниципаль актның аны кулланганда мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукий актны кулланганда хокуксыз яки нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл қылмау) ;

норматив хокукий актларны куллану практикасы булу;

норматив хокукий актларны куллануның бердәм практикасы булмау;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның булуы (саны)

həm əchtəlegə;

муниципаль акт белəн җайга салынган мənəsəbətlərgə bəyile rəvəştə mərəjəgətər itüçelərnəc tələpləren kanəgatyləndərə (kanəgatyləndərədən bəş tarptu) turynıda закон kəchenə kerən суд aktlarynyң buluvi (sanı) həm alarны kabul itü nigezləre.

13. Mənitoring nətiжələrə buencha municipal aktlarğa, җirle үzidərə organnarına үzgəreshlər kertə torğan federal həm respublika zakonnarına үzgəreshlər kertü achiqlanğan ochrakta:

muниципаль aktka үzgəreshlər kertü turynıda, muниципаль aktynyң үz kəchen yugaltyun tanu turynıda, Yaşa muниципаль Aktny kabul itü turynıda tieshle muниципаль aktlar projectlary eşlənə;

muниципаль aktlarны zurrak yuriđik kəç aktlaryna туры kiterugə yunəldərelgən bашka charalar kürələ.

14. Muниципаль aktlarны үzgərtü zarurlygyına kiterə torğan federal həm respublika zakonnarı aktlaryna үzgəreshlər kertü ochragynda, mənitoring federal yaki respublika aktyın bastyrghanın son 30 kən echenə үtkərelə.

Mənitoring үtkərugə nigez bulyp гражданnar, yuriđik zatlard, şəxsi eşməkərlər, dəyərlət xakimiyət organnarı, muниципаль berəmləklərnəc vəkillek organnarı deputatlar mərəjəgatylərə, shulay uк prokuratura məgъlyumatlary torca, alar «Rossiya Federasiyası prokuraturası turynıda» Federal закон belən bilgeləngən срокlarda karala. Kursətelgən ochraklarnda mənitoring үtkəru nətiжələrə turynıda mərəjəgətər itüche zatka xəbər itelə.

Federal həm respublika zakonnarı aktlaryna үzgəreshlər achiqlanğan ochrakta, erak perspektivada җirle үzidərə organnarınyң norma chigaru eşchənləge plannarına tieshle təzətmələr kertü turynıda təkъdimnər kertelə.

III. Mənitoring nətiжələren tormышka aşıryu

15. Muниципаль akt projectyın eşləy həm mənitoring nətiжələrə buencha muниципаль Aktny kabul itü, əlegə nigezləmənəc 14 punktyndagı echenče abzaçynda kursətelgən ochraktan tysh, federal həm (yisə) respublika zakonnarınyң tieshle akty үzgərgən mizgelədən ike aidan da sonqa kalmayıcha үtkərelə.

16. Mənitoring үtkəru echen җavaplı zatlard mənitoring nətiжələrə turynıda җirle үzidərə organnarı jitekchelərə aldýnda otchet artynnan kılə torğan aynıñ 5 chislasynnan da sonqa kalmayıcha xisap totalar.

16.1. Mənitoring nətiжələrə turynıda xisap (beleshmələr) bulyrga tiesh:

monitoring uzdyru obiecti turynıda məgъlyumat;

monitoring үtkəruna bашkaruchylar turynıda məgъlyumat;

monitoring үtkəru vakıty turynıda məgъlyumat;

hoxukyj җajiga salu предметynyң kyksacha xarakteristikası, mənitoring үtkəru nigezləre.

16.2. Mənitoring nətiжələrə turynıda xisap (beleshmələr) үz echenə alyrğa mömkin:

hoxukyj җajiga saluyny achiqlanğan problemalary turynıda məgъlyumat;

муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яңа актларны кабул итү зарурлығы турында тәкъдимнәр;

хокукий мәнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән бүтән нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча яңа кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда керту өчен жибәрелә.

Әлеге регистрга керту өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жибәрелә, анда булмаган актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча нормалар иҗат итү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткәру һәм хокук чыгару эшчәнлеге өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру өчен, шулай ук муниципаль актларны жирле үзидарә органнары карамагына караган хокукий жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен персональ (шул исәптән дисциплинар) жаваплылык тоталар.

20. Мониторинг нәтижәләре буенча гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә тискәре йогынты ясаган гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары җитәкчеләре жаваплы.